

Innovativ evaluering i demensindsatsen

Malene Skov Dinesen, cand.mag. i Informationsvidenskab samt diploma i Systemisk ledelse og organisationsudvikling.

Malene Skov Dinesen fortæller, hvad det er, innovativ evaluering kan frem for traditionel evaluering. En traditionel evaluering er bagudskuende og sættes først i værk, når et projekt er færdigt, for at undersøge om der er evidens for indsatsen.

Ved den innovative tilgang går evaluator ind i projektet og påvirker det, mens det foregår.

Traditionel versus innovativ evaluering

Malene Skov Dinesen mener, evaluering skal gives tilbage til praksis, dvs. at evaluering skal foregå i praksis og derved også kan påvirke og udvikle praksis undervejs. Den positivistiske tankegang, der ligger bag traditionel evaluering, tager sjældent højde for konteksten og de mekanismer, der er særlige for den enkelte situation. Det gør det svært at overføre evalueringens såkaldte evidensbaserede viden til andre lignende sammenhænge.

Definition af innovativ evaluering

Innovativ evaluering er en refleksiv relationel proces, hvor kontekstbestemt viden om fortiden og nutiden anvendes til fremadrettede handlinger, der understøtter aktørerne i at skabe nye muligheder og forbedret praksis parallelt med, at eksterne krav om dokumentation opfyldes.

Kritikere af innovativ evaluering hævder, at den ikke er objektiv, men Malene Skov Dinesen mener heller ikke, det er rimeligt at kalde traditionel evaluering for objektiv - der vil altid skulle tages subjektive valg, - det vigtige er, at evalueringen er åben, gennemsigtig og velbegrunderet i forhold til valgene.

En konsekvens ved traditionel evaluering er, at det først er til sidst i et projekt, der evalueres. Så er der måske gået lang tid - det kan være år - hvor projektet har kørt efter planen uden sideløbende refleksion. Ved evaluering fældes dommen: *DUR* eller *DUR IKKE*. Hvis projektet dømmes ude, er det spild af ressourcer. Ved innovativ evaluering udvikles og justeres projektet løbende i forhold til evalueringen, så indsatsen vil aldrig være spildt.

Tænk før du evaluerer

Ved at vælge den innovative tilgang skal forarbejdet gøres grundigt - det er her arbejdsbyrden ligger modsat i traditionel evaluering, hvor arbejdsbyrden ligger i slutningen af et projekt. Evaluatoren skal være skarp på, hvad der skal evalueres undervejs og hvordan. Det er også vigtigt at vide, om det er i forhold til økonomiske, faglige eller borgerper-

spektiver, der evalueres. Desuden mener Malene Skov Dinesen, at der skal være tale om en reel efterspørgsel på evaluering, dvs. at der er en villighed til, at evalueringen skal skabe forstyrrelser i praksis, og at praksis justeres i forhold til dette. Der skal være en lyst til at blive klogere på egen praksis og ændre den til det bedre - som Malene Skov Dinesen siger: "Mennesker ændrer kun noget, hvis det giver mening for dem".

Programteori

Udgangspunktet og omdrejningspunktet for innovativ evaluering er en programteori. Den består af antagelser om sammenhænge i praksis. Gennem evaluering tester vi antagelserne op imod realiteterne. Evaluering er en konstant sideløbende refleksion, hvor antagelserne testes: Gør vi det, vi tror, vi gør? Påvirker kontekster og mekanismer, sådan som vi antog? Opstår resultater og virkninger? Hvad betyder det, vi ved nu, for hvad vi skal justere?

Kontekst og mekanismer

I evalueringen er det vigtigt konstant at tage højde for konteksten og hvilke mekanismer, der er på spil. Konteksten er de forudsætninger, som praksis 'lever' i:

- Kommunestørrelse/geografi
- Socioøkonomiske forhold
- Borgersammensætning
- Personalesammensætning/anciennitet
- Lokalitet aktiviteterne foregår i: borgers hjem/plejebolig/aktivitetshus

Mekanismerne kan være:

- Medarbejdernes forståelse af deres profession
- Ledelse og kultur i organisationen
- Er det motivation eller modstand
- Forventninger om forbedringer

Malene Skov Dinesens mål er, at evaluering skal være interessant og livgivende, samtidig med at den skal kunne bruges fremadrettet i praksis.

